

Nuorisopsykiatrian avohoidon kehittämisprojekti 2019

AOH. Tiina Lerbacka

Nuorten mielenterveyspalvelut Soitessa portaittain

**Perustaso: Oppilashuolto
(psykykkarit), perheneuvola**

***NuortenAku : Nuorisopsykiatrian
jalkautuva alkuarviointi ja
konsultaatiotiimi***

**Erikoissairaanhoido:
Nuorisopsykiatrian poliklinikka
(13-21 vuotiaat)
Nuorisopsykiatrian osasto**

Nuorisopsykiatrian avohoidon Kehittämiprojektin taustaa

- Lähetteiden määrän kasvu
- Lähetteet keskenään sisällöllisesti ja laadullisesti hyvin eritasoisia -> kokonaiskuvan muodostaminen vaikeaa
- Avohoidon toiminnan monipuolistaminen

Kehittämishankkeen tavoite

- Luoda **joustava ja lähetteetön** malli, missä nuori ja perhe saa tarkoituksenmukaista tukea nopeasti ja **lähellä omaa ympäristöään**.
- Avohoitoisuuden lisääminen
- Jotain päiväosastontapaista, mutta ei päiväosastoa
- Ryhmätoimintojen lisääminen
- Palveluiden monipuolistaminen
- Osastohoidon estäminen tai lyhentäminen
- Joustava aukiolo
- Konsultaatituki perustasolle

Hajatelmasta suunnitelmaksi ja tuumasta toimeen

- Projektiryhmän kesäkuinen tutustumismatka Kemiin ja Rovaniemelle vahvisti omia ajatuksia
 - > Sovittiin, että aloitetaan kesäloman jälkeen lähetteetön jalkautuva toiminta NuortenAku
 - > Käydään heti syksyllä vierailemassa jokaisella koululla ja esitellään uutta toimintaa
 - > Aloitetaan NuortenYhteisö lokakuussa

NuortenAKu

Puhelinkonsultaatio

- Arvioidaan nuoren psyykkistä vointia, nuoruusiän kehitystä, toimintakykyä, voimavaroja ja hyvinvointia lisääviä sekä kuormittavia tekijöitä
 - → työskentely tapahtuu yhteistyössä perustason työntekijöiden kanssa
 - Mahdollisuus kysyä ohjeita, reflektoida
- > **Tarvittaessa** päädytään järjestämään **verkosto**
Yhteistyötaho kutsuu nuoren verkoston koolle nuoren omaan lähiympäristöön esim. koulu, koti..
NuortenAkun työpari osallistuu neuvonpitoon missä yhteistyössä selvitetään nuoren ajankohtaista tilannetta laaja-alaisesti

NuortenAkun verkostotapaaminen

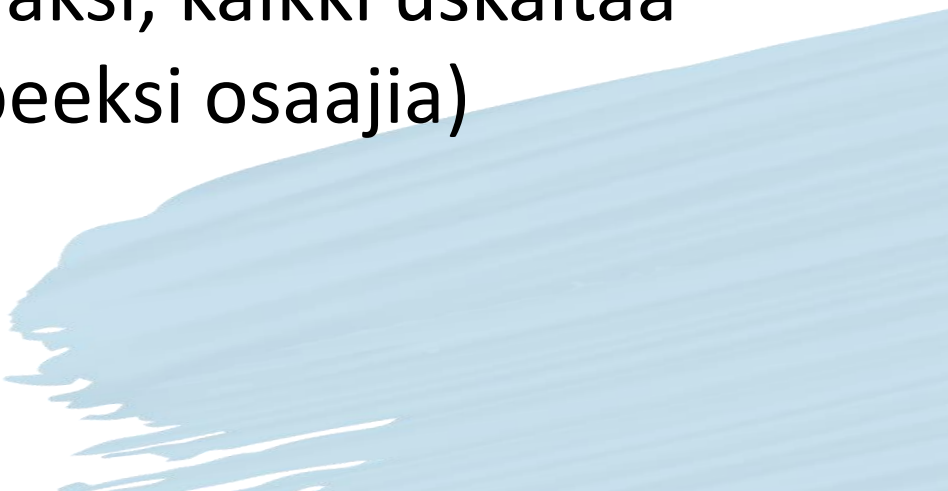
- Saadaan **lisää tietoa** asiakkaan tilanteesta
- Tukee asiakasta sekä asiakkaan ja ammattihenkilöiden välistä **yhteistyötä**
- Mahdollistaa asiakkaan ja perheen **kuulluksi tulemisen**
- **Löydetään yhdessä keinoja** kuinka kaikki osapuolet voisivat vaikuttaa positiivisesti asiakkaan hyvinvointiin
- Tehdään **yhteinen suunnitelma** ja sovitaan **työnjaosta** verkoston eri osapuolten kesken
- Joskus myös asiakkaan **tilanteen seuranta** (uusi verkosto,kun..)

NuortenAkun toiminta käytännössä

- Työpari työskentelyä 2½ päivää viikossa
- NuortenAkun verkostoja järjestetään kahtena päivänä
- -> **neljä verkostoa viikossa**
- Kerran viikossa moniammatillinen palaveri, missä verkostot käydään läpi ja sen jälkeen päätökset ilmoitetaan asiakkaille, vanhemmille tai yhteistyökumppaneille..
- NuortenAkun työpari vastaa konsultaatio puheluihin näiden muiden toimintojen välissä.

NuortenAkun toiminnan arviointia ja pohdintaa

On ollut tärkeää:

- Toiminnan rajaaminen (tehdään vain tätä)
 - Työparityöskentely
 - Alussa vaihtuva työpari (ei henkilöidy liiaksi, kaikki uskaltaa tehdä, myös osaston henkilökunta, tarpeeksi osaajia)
-

NuortenAkun toiminnan arviointia ja pohdintaa

- Edelleen tulee myös tavallisia lähetteitä, lähinnä koska lähettävä lääkäri ei tunne käytäntöjä, usein näissäkin tapauksissa järjestetään verkosto ennen hoidon alkamista
- -> Verkosto lisää hoidon laatua ja tuo paljon lisäarvoa.

NuortenAkun toiminnan arviointia ja pohdintaa (2)

- Perustasolla toimivat yhteistyökumppanit ovat tulleet tutummaksi ja yhteistyö toimii hyvin ja yhteydenotot tulevat heiltä tämän prosessin kautta.
- Perustaso on tyytyväinen, kun ollaan helposti saatavilla ja tavoitettavissa. Uskaltaa hoitaa, kun tietää ettei ole nuorisopsykiatrialle muuria vastassa mikä pitää murtaa, päinvastoin verkoston kautta luodaan tie helpommaksi kulkea.

NuortenAkun toiminnan hyöty nuorelle, perheelle ja verkoston muille jäsenille

- Aikaisemmin tehty työ perustasolla välittyy suoraan jatkohoitopaikkaan
- Mahdollisuus jatkaa perusterveydenhuollossa pidempään (esim. tarjotaan lääkärinaikaa perustasolle erikoissairaanhoidosta)
- Muodostetaan suunnitelma (ollaan valmiina hoitoon, sovitaan mitä tapahtuu odotusajalla (kuka kannattelee, mitä vielä voisi tehdä) Syntyy yhteinen käsitys tilanteesta ja verkoston eri osapuolten rooli nuoren asioissa selkiytyy; mitä kukin voisi tehdä (vanhemmat, koulu, sosiaalitoimi)
- Yksistään verkosto on hoidollinen

Perheiden kokemuksia

”Turvallinen tunne siitä, että apua on saatavilla ja asiat hoidetaan” (äiti)

”Kiitos, tapaaminen oli asioita avaava, rakentava ja herättelevä” (isä)

”Asiaani viedään eteenpäin ja se järjestää” (nuori)

”Asiani selkiytyivät ja ovat nyt tiiviissä paketissa” (nuori)

”Nopea ohjaus eteenpäin nuoren asiassa ilman turhaa byrokratiaa ja odottamista” (yhteistyökumppani)

NuortenYhteisö

= Tehostettu avohoito

- Yhteisö toimii kolme kertaa viikossa, noin kolme tuntia kerrallaan
- Toiminnalla selkeä rakenne ja se perustuu yhteisöhoitoon sekä DKT taitoharjoitteluun
- Kaksi vetäjää
- Jokaiselle nuorelle laaditaan yksilöllinen hoitosuunnitelma, missä määritellään käyntien tiheys ja kesto
- Yhteisöön tullaan läheteellä, tämän jälkeen tutustumiskäynti ja hoitosopimuksen ja suunnitelman laatiminen

NuortenYhteisö:

- Yhteisöhoidon tavoitteena on ennaltaehkäistä osastohoitoa ja toimia välivaiheena siirryttäessä osastolta avohoitoon.
- Yhteisöhoito on mahdollista myös silloin, kun on tarpeen tehostaa nuoren avohoitoa.
- Yhteisöhoitoa voidaan toteuttaa myös avohoitona yksistään vahvistamaan nuoren sosiaalisia taitoja sekä osana nuoren psykiatrista hoitoa.

NuortenYhteisö (2)

Yhteisöllisyys:

- Nuorten yhteisössä nuorella on mahdollisuus kokea **yhteenkuuluvuuden** tunnetta toisten nuorten kanssa, **saada vertaistukea, oppia toisten kokemuksista** ja olla **myös muille avuksi**.
- Yhdessä tekemisen kautta nuorella on mahdollisuus **kokea osallisuutta** ja saada **onnistumisen kokemuksia**

Nuorten Yhteisö

DKT taitoharjoittelu:

Opetellaan yhdessä erilaisia taitoja, kuten

- Tunnetaitoja
- Ahdistuksenhallintataitoja
- Vuorovaikutustaitoja
- Tietoisuustaitoja
- Keskitientaitoja

NuortenYhteisö(3)

Nuorten kommentteja

"Yhteisö toi arkeen järjestystä ja auttoi jaksamaan silloin, kun kouluun ei pystynyt menemään. Myös sosiaaliset taidot kehittyivät."

"Vaikka aluksi tuntui, että en olisi halunnut tulla yhteisöön, niin yhteisöstä tuli nopeasti mieluisa paikka."

"Yhteisökäynnit parantavat viikkoani. Tiedän, että saan olla yhteisössä oma itseni. Olen oppinut paremmin puhumaan itsestäni ja ihmisten kanssa oleminen tuntuu helpommalta."

